

Uredniška politika Radia Študent

Uvod

Najstarejša neodvisna radijska postaja v Evropi je v vsej svoji bogati, več kot petdesetletni zgodovini ostala in vse do danes ostaja zvesta temeljnim načelom, ki usmerjajo njeno široko zastavljeno delovanje. Ta so: demokratična horizontalna notranja organizacija od spodaj navzgor – uredništvo in vodstvo vsakič izvoli aktivno sodelavstvo, osredotočanje na medijske vsebine, ki so drugod nedostopne, najvišji etični in kakovostni novinarski standardi, opolnomočenje ranljivih in marginaliziranih družbenih skupin, delovanje v javnem interesu nasploh in posebej v interesu za program fundamentalnih in program soustvarjajočih skupnosti – študentov, neodvisne glasbene scene, neodvisnega kulturnega sektorja, družbenih in etničnih manjšin (pripadnikov skupnosti LGBT, brezdomcev, priseljencev, beguncev idr.) ter neformalno izobraževanje mladih medijskih sodelavcev z vsakoletnimi avdicijami. Programska politika vsakokratnega uredništva, ki je izvoljeno na vsaki 2 leti, ostaja zvesta tem vrednotam, ki predstavljajo temelj programa Radia Študent, aktualna produkcija programa pa je funkcionalno razdeljena v okviru samoupravnih redakcijskih enot.

Glasbena redakcija

Glasbena redakcija izvira iz petdesetletne zgodovine, specifično iz družbeno-kulturnega fenomena študentskih gibanj in začetkov aktivnega državljanstva, ki sta se v glasbi tistega časa materializirala kot rock in punk. Ta godba je za malo denarja, a z veliko zanosa sporočala velike družbene upe, večkrat tudi skozi prizmo kritike obstoječih sistemov, in poosebljala spremembe v mišljenju ljudi. Programska politika redakcije z več kot 70-imi generacijsko raznovrstnimi aktivnimi sodelavci in sodelavkami spaja zgodovino s sedanjostjo ter skrbi za zastopanje najširšega glasbenega spektra in povezovanje različnih stilskih in teoretskih struj pri ukvarjanju z glasbo. Od sodelavcev se zahteva spajanje svetovne glasbene zgodovine, temu enakovredna pa je tudi zahteva po spremljanju najaktualnejših usmeritev v sodobni glasbi. Predvajana glasba zadeva vse žanre (jazz, metal, elektronika, klasika, svetovna glasba, folk, pop, hip hop itd.) in njihove zgodovinske različice. Namen glasbene

redakcije je v različnih formatih pokrivati izobraževalne, kulturno-umetniške, kulturne in zabavne vsebine. Program je oblikovan za različne ravni in potrebe poslušalstva. Glasbeni program je kuriran tako, da izpolnjuje odgovornost do splošnega poslanstva, tj. da služi najširši skupnosti in javnemu. Tako dajemo prednost glasbi, ki drugod v naši medijski krajini ne dobi prostora, s tem pa skrbimo za premoščanje prepada med žanrsko zapostavljenimi ali manjšimi lokalnimi ustvarjalci in popularnejšimi platformami. Na valovih Radia Študent je moč skoraj vsak dan prvič slišati tako domače kot tuje ustvarjalce, šele kasneje pa na ostalih platformah. Glasbena redakcija lokalnih ustvarjalcev ne podpira samo z medijskim prostorom, temveč tudi z založniško in klubsko infrastrukturo. Radio Študent ima lastno glasbeno založbo ZARŠ, ki izdaja tako fizične kot digitalne nosilce glasbe raznoraznih žanrov. Kot edini v Sloveniji in širši regiji od leta 2009 organiziramo glasbeno-založniški festival Tresk, ki razvija domače glasbeno založništvo. Radio Študent od leta 2000 izvaja najproduktivnejšo predstavitev domačih ustvarjalcev; to je projekt Klubski maraton, ki glasbenikom ponuja obsežno koncertno turnejo, profesionalno snemanje in izdajo glasbe na kompilaciji. RŠ je tudi producent ali koproducent številnih drugih manjših in večjih kulturnih, izobraževalnih, koncertnih in klubskih dogodkov.

Žanrskemu in delovnemu pluralizmu glasbene redakcije ni para niti v domačem medijskem prostoru niti v svetovni medijski krajini. Pri ukvarjanju z raznoliko, že prej opisano glasbo je uporabljen tudi ves spekter novinarskega in kritiškega dela, drugače kot pri drugih platformah, ki so mnogokrat žanrsko usmerjene ali vsebinsko segmentirane na novičarske ali kritiške ter komentatorske portale. Redakcija kot edina med slovenskimi mediji ob kritičnem diskurzu glasbenega ustvarjanja redno producira tudi komentatorske in raziskovalne forme o širšem kontekstu glasbe, glasbeni industriji, simbolnih metanaracijah, vpetosti v družbene, finančne, spolne, etnične in druge okvire ter poglobljeno razvija refleksijo samega glasbenonovinarskega dela. S svojim delom želi kritično izobraziti poslušalca, ki ga v dnevnem programu čaka širši nabor tem, v večernih urah pa specializirane in poglobljene vsebine. Strokovnost sodelavcev, ki privede do visokokakovostnih vsebin, in uravnoteženost glede na stil in zahtevnost sta vodilni karakteristiki oblikovanja prispevkov. To dosegamo z različnimi pristopi k oblikovanju programa – ta včasih zahteva sproščen pristop, ki predvsem gradi skupnost določene scene, drugod pa gre za strukturirane kritiške ocene in kontaktne oddaje. Ciljna skupina glasbene redakcije je v osnovi splošna javnost, saj velik del generalnega radijskega programa predstavljajo dnevni glasbenimi opremami, ki morajo delovati v interesu čim širše poslušalske skupnosti, ta pa ni definirana z generacijsko,

razredno, spolno ali katero koli drugo identifikacijo. K tej se priključita za glasbo že zainteresirana javnost, ki jo večinoma definirajo različne glasbene scene, in strokovna javnost glasbene in širše kulturne industrije.

Aktualnopolitična redakcija

Aktualnopolitična redakcija, v nadaljevanju APR, v okviru delovanja Radia Študent predstavlja to, kar bi pri kakšnem drugem avdiovizualnem mediju najbolje predstavljal izraz »informativni program«. Redakcija pokriva široko polje javnega dogajanja, od lokalnih dogodkov, državne politike, dogajanja na prostoru Zahodnega Balkana in Evropske unije, pa vse do globalnih procesov. Polje poročanja ni široko samo v geografskem, ampak tudi v tematskem smislu. Redakcija tako ne pokriva samo političnih tem, temveč se ukvarja tudi z ekonomijo, družbenimi problemi, okoljskimi temami in podobnim. Področja, ki jih pokriva APR, so tako bolj kot s čimer koli drugim omejena s področji drugih redakcij. Vse to pokrivamo tako z lastnim raziskovanjem kot tudi s številnimi pogovori s strokovnjaki, predstavniki civilne družbe, politiki in drugimi.

V grobem lahko številne oddaje, s katerimi APR izpolnjuje svoje poslanstvo, razdelimo v tri kategorije. Jedro programa predstavljajo dnevno-informativne oddaje, v katerih poskušamo poslušalcem in obiskovalcem spletne strani vsak dan posredovati aktualne novice. Drugo kategorijo predstavljajo oddaje daljšega formata, ki bi jih v drugih medijih velikokrat opredelili kot izobraževalne. V teh oddajah gre velikokrat skoraj za radijske dokumentarce. Kriterij aktualnosti je tu manj pomemben, podrobnost obravnave tematike pa večja. Med daljše oddaje lahko uvrstimo tudi oddaje z gosti, ki imajo obliko bodisi intervjuja bodisi okrogle mize ali soočenja. Te večkrat izvedemo tudi zunaj radia pred splošno publiko. Tretjo kategorijo predstavljajo mnenjske oddaje. Program APR ni zasnovan široko samo glede tematike, ampak tudi glede novinarske forme. Izjemno pomembna funkcija aktualnopolitične redakcije je namreč izobraževanje mladih novinarjev. Pomen izobraževalne funkcije redakcije se v zadnjih letih samo še stopnjuje. Kriterij za sprejem so zgolj kakovostni novinarski učni izdelki. Delo z vedno novimi sodelavci in velika pretočnost je morda najbolj izrazita razlika med APR in podobnimi organizacijskimi enotami drugih medijev. Delo je organizirano tako, da imajo novi sodelavci čim več priložnosti za preizkušanje v raznolikih novinarskih formah in veščinah. Poleg pisanja običajnih novinarskih besedil, na kar je

omejeno delo mladih novinarjev v večini drugih medijev, vključuje delo tudi intervjuje, mnenjska besedila, poročanje s terena, raziskovalno novinarstvo, vodenje živih oddaj v etru Radia Študent, vodenje živih dogodkov, kot so okrogle mize in politična soočenja, in še bi lahko naštevali. Pomembna zadolžitev izkušenejših sodelavcev, še posebno pa urednika APR, je prenos znanj in organizacija čim vzpodbudnejšega ustvarjalnega in raziskovalnega okolja.

Redakcija za kulturo in humanistične vede

Redakcija za kulturo in humanistične vede Radia Študent je tako kvantitativno kot kvalitativno ena redkih novinarskih in kulturnih entitet v državi, ki poskušajo z naborom programskih vsebin prečiti in preučevati tako rekoč ves kulturni sektor tako doma kot v tujini, ga prevpraševati ter aktivno dopolnjevati. To v grobem počne s štirimi različnimi pristopi: kulturnim novinarstvom, dnevno kritiko, kompleksnejšo teoretsko refleksijo ter umetniškimi programom, pri čemer je treba dodati, da se poskušamo vzdrževati stroge uniformiranosti ter nemalokrat posegamo po ekletičnih vsebinah, ki mešajo vse omenjene pristope. Vsak od njih je unikatni v domači in tuji medijski krajini. V splošnem je programska politika usmerjena k tako imenovani alternativni, neinstitucionalizirani kulturi ter sodobni umetnostni praksi, obenem pa vseskozi premišljamo tudi tradicionalnejše umetniške izraze od literature, arhitekture, vizualnih in uprizoritvenih umetnosti do filma. Nabor naših vsebin zavzema sodobnejše pristope in umetnosti ter kulturne deležnike, pa tudi najpomembnejše institucionalne ustanove. V tem smislu smo najbrž eden redkih medijev s tako širokim naborom vsebin. Prav tako se ukvarjamo s kulturno politiko na več ravneh; posebna pozornost je namenjena tako imenovani alternativni kulturi, samozaposlenim v kulturi in nevladnim kulturnim organizacijam, obenem pa poročamo tudi o kulturni politiki na lokalni in državni ravni. Osrednjo vlogo ima Ljubljana, kar pa nas ne omejuje pri pokrivanju vsebin ostalih slovenskih in tudi tujih kulturnih središč. Vse to se odraža v kulturnem novinarstvu ter kritičnem programu, poseben unikum pa je teoretska produkcija kompleksnejših vsebin, v sklopu katere se lotevamo razmisleka o humanistično-filozofskih, perečih družbenih ter zgodovinskih temah. Naš cilj je vse omenjeno izvajati čim bolj kvalitetno in kredibilno, strokovno, reflektirajoče in kritično ter tako pri poslušalstvu upravičiti vse zgornje samooznačbe. Reden poslušalec prispevkov RKHV ima tako bogat in unikatni vpogled v kulturno in humanistično krajino pri nas in širše. Take so tudi naše ciljne skupine: v prvi vrsti najširša zainteresirana javnost, v službi katere smo, bolj specifično pa

kulturni sektor v najširšem smislu, od konzumentov in ustvarjalcev do odločevalcev. O kulturi poročamo, jo premišljujemo in v njej tudi aktivno participiramo.

Univerzitetna redakcija

Značilnost in posebnost univerzitetne redakcije Radia Študent so nekatere njene osrednje teme: študentsko organiziranje, visokošolski sindikalizem, aktualno dogajanje na univerzah, kritična obravnava pedagoških in z mladimi povezanih tem, situacija študentov in učiteljev v tujini, odnos politike do visokega šolstva in znanosti. S poročanjem o sindikalnem boju učiteljev in ostalih zaposlenih v vzgojno-izobraževalnih zavodih poskušamo dijake in študente ozavestiti da je kakovost njihovega pouka in študija odvisna od pogojev dela njihovih učiteljev in profesorjev. Poleg tega se samo naša redakcija ukvarja s tem, da tedensko obvešča o dogodkih, zanimivih specifično za študente (npr. protesti v organizaciji študentov ali v zvezi s študijem, strokovne okrogle mize, razpisi za štipendije, izobraževalni seminarji, predstavitve programa Erasmus in njegovih razpisov itd.), in potem poroča o njih. Novinarji redakcije poskušajo vključevati tudi glas dijakov. Ker smo bili pri tem uspešni, bo z novim študijskim letom več možnosti, da okrepmo tudi dijaške glasove v redakciji. Kar se tiče študentske politike, smo se v zadnjih letih začeli usmerjati stran od pokrivanja konkretnih sej in bolj k poročanju o odmevnejših problematikah ter njihovemu raziskovanju. Najnovejši razvoj na redakciji predstavlja obravnava strogo pedagoških in andragoških vsebin.

Znanstvena redakcija

Znanstvena redakcija ustvarja vsebine, povezane predvsem z naravoslovno znanostjo. K temu spada v prvi vrsti posredovanje nedavnih znanstvenih odkritij ali perečih tem v sodobni znanosti, še posebno v slovenski. Poleg strogo znanstvenih vsebin pokrivamo tudi širši kontekst, v katerem se dogaja znanost ter nudimo aktualne in kritične vpoglede v znanstveno skupnost ter znanstveno podkovane komentarje na odločanje o politikah. Ustvarjalke in ustvarjalci vsebin znanstvene redakcije so študentje, doktorski študentje in raziskovalci naravoslovno-tehniških ved na vodilnih slovenskih raziskovalnih institucijah. Pomembna uredniška smernica je strokovna podkovanost sodelavk in sodelavcev, torej da imajo avtorice in avtorji prispevkov znanstveno podlago za razumevanje znanstvene metode in področij, o katerih poročajo, in na tej podlagi kritično presodijo vsebino znanstvenih člankov. Zaradi tega smo v Sloveniji eden redkih medijev, ki so sposobni podajati in interpretirati znanost v skladu z njenimi lastnimi standardi.

Izobraževanje mladih medijskih sodelavcev

Eno od glavnih poslanstev Radia Študent, ki je tesno povezano z redakcijskim delom, je neformalno izobraževanje novinarjev in radijskih delavcev, ki ga izvajamo z vsakoletno avdicijo. To je odprt izobraževalni proces, dostopen vsakomur, na katerem letno izobrazimo približno štirideset novinarjev in radijskih delavcev. Ti pridobijo znanja s področja novinarstva, kritike, radijske režije in glasbenega opremljevanja ter vpogled v politično situacijo in v stanje v sodobni umetnosti in znanosti, hkrati pa skušamo vzpodbujati in gojiti kritično mišljenje. Izobraževanje je večplastno in poteka v obliki praktičnega dela, individualnega mentoriranja, predavanj in dela na terenu.

L: Nataša